Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești, (judecător: Hîrbu Iurie)
dosarul nr.2a-691/2024

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

31 octombrie 2024 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grumeza Elena
Judecători Natalia Costaș și Grosu Stanislav
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, apelul declarat de avocatul Fediuc Valentin, în interesul lui Smochin Marcel, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Telenești, din 21 mai 2024,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Smochin Marcel către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești, cu privire la încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a încălcării dreptului la protecția datelor cu caracter personal, repararea prejudiciului material și moral,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 29 decembrie 2023 Smochin Marcel a înaintat cerere de chemare în judecată către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești cu privire la repararea prejudiciului patrimonial si moral, inclusiv compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii, reclamantul a invocat că datele cu caracter personal ale lui Smochin Marcel au fost accesate de fostul angajat al Consiliului raional Telenești, d-l Eșanu Vasile, care a activat în funcția de șef al Serviciului Relații Funciare și Cadastru, ce avea calitatea de utilizator autorizat la BCD a cadastrului bunurilor imobile.

Eșanu Vasile a informat administrația raionului Telenești precum că, la momentul accesării informației din Registrul bunurilor imobile, eronat a vizualizat informația privind bunul imobil a Smochin Marcel.

Careva informație din Registrul bunurilor imobile nu a fost extrasă, nu a fost tipărită pe suport de hârtie și nu a fost transmisă terțelor persoane.

Prin Decizia nr.163 din 23.09.2022, pârâtul Eșanu Vasile a fost găsit vinovat, fiind constatată încălcarea legii însă nu a fost posibilă tragerea la răspundere întrucât a intervenit termenul de prescripție.

Reclamantul a susținut că pârâții i-au încălcat drepturile sale, cauzându-i suferințe cum ar fi sentimente de frustrare urmare a caracterului ilegal al acțiunilor sale de rea-credință, anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort, retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, incapacitate de a se bucura de garanțiile prescrise de lege, sentimente de nedreptate și umilință, nervi, griji, suferințe psihice și fizice, dureri, stresuri, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale.

A considerat că cuantumul prejudiciului moral solicitat nu este unul disproporționat și nu are scopul îmbogățirii nejustificate, deoarece gravitatea și durata încălcării unui drept garantat de Convenție au produs față de Smochin Marcel efecte.

Reclamantul a solicitat repararea prejudiciului patrimonial și moral cauzat de operațiunea de accesare/consultare a datelor privind bunul imobil în mărime de 40 000,00 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Telenești, din 21 mai 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești, cu privire la încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a încălcării dreptului la protecția datelor cu caracter personal, repararea prejudiciului material și moral a fost admisă parțial:

- ✓ S-a încasat de la Eșanu Vasile în beneficiul lui Smochin Marcel, suma de 3 000,00 lei, cu privire la prejudiciul moral;
- ✓ S-a încasat de la Eșanu Vasile în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 150 lei, calculată din suma totală încasată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond la data de 27 mai 2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată), Smochin Marcel prin intermediul avocatului Fediuc Valentin a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială acesteia cu emiterea unei noi soluții privind admiterea acțiunii înaintate integral.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 21 mai 2024, iar apelul fiind declarat la data de 27 mai 2024, prin urmare fiind declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că Eșanu Vasile la momentul prelucrării datelor cu caracter personal ale lui Smochin Marcel, activa în cadrul Consiliului raional Telenești, în funcție de șef al Serviciului Relații Funciare și Cadastru, ce avea calitatea de utilizator autorizat la BCD a cadastrului bunurilor imobile și a prelucrat datele cu caracter personal folosind posibilitățile acordate lui prin situația de serviciu.

În sensul Legii RM nr.133/2011 „privind protecția datelor cu caracter personal", Eșanu Vasile este calificat ca persoană împuternicită care acționează în numele, pe seama sau în alt mod sub autoritatea operatorului.

Susține că în sensul nominalizate, Consiliul raional Telenești are calitatea de operator, iar reieșind din prevederile art. 29 și 30 a Legii RM nr.133/2011 „privind protecția datelor cu caracter personal" operatorul, adică Consiliul raional Telenești, avea obligația să asigure prelucrarea datelor cu caracter personal ale terților doar pe baza instrucțiunilor sale și să întreprindă măsurile tehnico-organizatorice, pentru prevenirea prelucrării ilicite a datelor cu caracter personal.

Faptul că această obligație legală nu a fost îndeplinită, este stabilită prin Decizia CNPDCP nr.163 din 23.09.2022, prin care președintelui Raionului Telenești i s-a prescris lichidarea neconformităților. Această circumstanță întemeiază răspunderea operatorului, autoritate publică, față de Smochin Marcel, în baza art. 2006 alin. (1) Cod Civil, deoarece persoana împuternicită Eșanu Vasile a acționat utilizând prerogativele funcției publice, sub autoritatea operatorului. Prin urmare, conchide că prima instanță neîntemeiat a concluzionat că Consiliul

raional Telenești nu poate purta răspundere față de Smochin Marcel, deoarece culpa sa nu a fost stabilită prin Decizia CNPDCP nr.163 din 23.09.2022, din motiv că această răspundere este prevăzută de lege.

Indică asupra faptului că persoana împuternicită Eșanu Vasile, conform Deciziei CNPDCP nr.163 din 23.09.2022, în temeiul art.2006 alin. (1) Cod Civil, poartă răspundere împreună cu operatorul Consiliul raional Telenești, deoarece a acționat cu intenție, și acest fapt este fixat în lege.

În această ordine de idei, invocă faptul că reclamantul Smochin Marcel corect a depus acțiunea împotriva pârâților Eșanu Vasile și Consiliul raional Telenești, ca persoană împuternicită și operator, ca angajat al autorității publice și autoritate publică respectiv, deoarece răspunderea lor se întemeiază atât pe Decizia CNPDCP nr.163 din 23.09.2022, cât și pe prevederile legale exprese.

Concluzionând cele expuse, a menționat că hotărârea primei instanțe urmează să fie casată în partea respingerii acțiunii față de Consiliul raional Telenești, cu admiterea ei.

În partea ce ține de prejudiciul moral, constată că prima instanță cu certitudine a determinat cauzarea acestui prejudiciu, gravitatea cu s-a produs acest fapt nu se contestă.

Prima instanță a decis asupra adjudecării prejudiciului moral doar din contul persoanei fizice Eșanu Vasile, limitând în acest fel răspunderea, ceea ce în condițiile enunțate supra nu repune păgubitul Smochin Marcel integral în drepturile sale, în situația anterior încălcării. Această limitare o consideră neîntemeiată, deoarece legea expres prescrie răspunderea operatorului, conform prevederilor coroborate ale art.20 alin. (3), 1998 alin. (1) și 2006 alin. (4) Cod Civil, care impun Consiliului raional Telenești un anumit comportament, în vederea prevenirii riscului încălcării drepturilor lui Smochin Marcel, și care prin omisiune, nu a fost îndeplinit, fapt constatat cert prin Decizia CNPDCP nr.163 din 23.09.2022.

În această odine de idei, a constatat cert, că prejudiciul moral cauzat, așa cum a fost indicat de prima instanță, a fost cauzat din intenția persoanei împuternicite Eșanu Vasile, precum și din omisiunea operatorului Consiliului raional Telenești.

Având ca raționament prejudicierea lui Smochin Marcel și de pârâtul Eșanu Vasile, și de pârâtul Consiliul raional Telenești, prima instanță, pe lângă apropierea prejudiciului moral cauzat prin intenția persoanei fizice, urma să pună în analiză și efectele omisiunii prejudiciabile, admise de Consiliul raional Telenești.

A menționat astfel că, respectul dreptului la protecția datelor cu caracter personal este o obligație legală a unui subiect de drept public, ce acționează în interes public și are menirea să asigure punerea în executare a legilor, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

La caz, Consiliul raional Telenești prin omisiune, a admis încălcarea drepturilor și intereselor legitime ale lui Smochin Marcel, care în consecință i-au născut temeri rezonabile privind legalitatea acționarii față de sine a unei structuri publice.

În acest sens explică faptul că prejudiciul moral se formează și din nesiguranța în legalitatea acționării față de sine a Consiliului raional Telenești, în nesiguranța că viața sa privată și bunurile sale nu vor face obiectul unor acte arbitrare ale administrației publice, că va fi informat corect și la timp de autoritățile publice despre ingerințe în viața sa privată și bunurile sale, că va avea posibilitatea să-și exercite dreptul de a se opune la prelucrarea datelor sale cu caracter personal până la prelucrarea lor arbitrară.

Aceste drepturi poartă caracter nepatrimonial, reprezintă dezvoltarea prin lege a drepturilor constituționale, prevăzute de art. 28, 46, 113 alin. (2) a Constituției RM, iar

încălcarea lor și reducerea garanțiilor, inevitabil și de principiu cauzează prejudicii morale.

Cu privire la cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță în mărime de 3 000,00 lei, din contul persoanei fizice Eșanu Vasile în beneficiul persoanei fizice Smochin Marcel, a reținut că având în vedere cele relatate supra, urmează să fie revizuit de instanța de apel or, acesta evident nu se coroborează gravității consecințelor faptei ilicite, născute din intenție și omisiune.

La caz, nu consideră suficient de argumentată motivarea primei instanțe cu privire la cuantumul anumit de 3 000,00 lei, ca fiind determinată de acordarea în mod obișnuit în împrejurări similare or, prima instanță, adoptând concluzia de pretinsă excesivitate a pretenției de reparare a prejudiciului moral în mărime de 40 000,00 lei, nu a făcut trimitere la nici o probă, care ar demonstra existența unor situații similare concrete și motivarea determinării unui cuantum concret în fiecare caz.

În speță, arătă că prejudiciul cauzat acoperă nu doar sfera privată a vieții lui Smochin Marcel, dar și sfera publică în care el apare ca parte la raporturile respective, or, actele ilicite au fost îndreptate atât în privința drepturilor și intereselor legitime ale sale ce țin de viața sa privată, cât și împotriva drepturilor garantate prin drept public.

Smochin Marcel este îndreptățit să ceară repararea pagubei morale cauzate, în cuantumul solicitat de 40 000,00 lei, prin răspunderea solidară a ambilor a pârâți, deoarece doar el dispune de dreptul subiectiv de a aprecia, dacă acest cuantum este suficient pentru repunerea lui integrală în drepturi.

La acest capitol mai menționează, că cuantumul solicitat nu reprezintă dorința unei îmbogățiri nejustificate, având în vedere și probatoriul prezentat cu privire la starea de sănătate, care de altfel, a fost neglijat de prima instanță.

La data de 29 octombrie 2024, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți, Consiliul Raional Telenești care a pledat pentru respingerea cererii de apel, mai mult, a invocat faptul că caracterul suferințelor din cauza încălcării dreptului sunt falsuri și denotă dorința reclamantului de îmbogățire ilicită/nejustificată, deoarece în Trimitere - Extras din 17.09.2022 (anexă la cererea de chemare în judecată) diagnoza este de ***** - maladie care produce simptomele indicate de reclamant în pct. 7 a cererii chemare în judecată.

De asemenea în Trimiterea – Extras din 24.02.23 diagnoza este de Fracturare închisă a călcâiului stâng, fapt ce contrazice afirmațiile reclamantului de cauzare a suferințelor psihice urmare a accesării eronate a codului cadastral a imobilului din satul Mihalașa raionul Telenești, care aparține reclamantului.

Nu înțelege cum suferințele psihice invocate cu rea-voință au fost cauzate de accesarea eronată a lui Eșanu Vasile și nu din cauza alor accesări, ținând cont că în perioada 25.09.2020 - 22.10.2022 reclamantului i-au fost accesate datele de 76 de ori.

Consideră cererea de apel depusă ca fiind neîntemeiată, iar probele prezentate de reclamat fiind în mod vădit lipsite de pertinență și pasibile de a fi respins.

La examinarea cauzei, participanții la proces nu s-au prezentat, prin cererea înregistrată prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți la 30.10.2024, Consiliul Raional Telenești a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Tot prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Bălți la 30.10.2024 Smochin Marcel a depus o cerere prin care la fel a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În consecință, coroborând normele enunțate, Colegiul civil a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, audiind depozițiile participanților la proces, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după de judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Prima instanţă a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că potrivit Deciziei nr.163 din 23.09.2022 emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) s-a constatat încălcarea prevederilor art.4 alin. 1 lit. a, b și art. 5 alin. (1) Legea nr. 133/2011 de către utilizatorul autorizat Vasile Eșanu, ex-șef al Serviciului Relații Funciare și Cadastru a Consiliului raional Telenești, la prelucrarea datelor cu caracter personal ale lui Marcel Smochin din data de 07.05.2021, ora 14:10:44 (f.d. 8-11).

Potrivit răspunsului Instituției Publice „Serviciul Național Unic Pentru Apelurile de Urgență 112”, apelantului Smochin Marcel i s-a eliberat înregistrarea audio a apelului telefonic la numărul unic pentru apelurile de urgență 112 din data de 14.04.2022 de la nr. de telefon 069654708 (f.d. 14).

Potrivit trimiterii - Extras din 17.09.20122, lui Smochin Marcel i s-a stabilit o diagnoză de *****, stabilindu-i-se un tratament la medicul de familie (f.d. 15).

Conform Trimiterii - Extras din 24.02.23 lui Smochin Marcel i s-a stabilit diagnoza de Fracturare închisă a călcâiului stâng (f.d. 16).

Potrivit certificatului de adresare nr. 971 din 30.01.2024, Smochin Marcel are un diagnostic Clinic „*****”, s-a recomandat un tratament la locul de trai (f.d. 53).

Conform trimiterii-extras eliberat de IMSP „Sfânta Treime” din 21.02.2024, lui Smochin Marcel i s-a recomandat să stea la evidența medicului ***** (f.d. 54-55), în baza concluziei medicului *****(f.d. 56).

La data de 29 decembrie 2023 Smochin Marcel a înaintat cerere de chemare în judecată către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești cu privire la repararea prejudiciului patrimonial si moral, inclusiv compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Telenești, din 21 mai 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești, cu privire la încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a încălcării dreptului la protecția datelor cu caracter personal, repararea prejudiciului material și moral a fost admisă parțial, s-a încasat de la Eșanu Vasile în beneficiul lui Smochin Marcel, suma de 3 000,00 lei, cu privire la prejudiciul moral, s-a încasat de la Eșanu Vasile în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 150 lei, calculată din suma totală încasată.

La data de 27 mai 2024, Smochin Marcel prin intermediul avocatului Fediuc Valentin a contestat hotărârea primei instanțe.

Potrivit art.373 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces.

În temeiul art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Colegiul Civil constată cu certitudine că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar în final a fost emis o hotărâre legală și întemeiată.

Conform art. 117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Colegiul Civil reține că prin Decizia nr.163 din 23.09.2022 emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) s-a constatat încălcarea prevederilor art.4 alin. 1 lit. a, b și art. 5 alin. (1) Legea nr. 133/2011 de către utilizatorul autorizat Vasile Eșanu, ex-șef al Serviciului Relații Funciare și Cadastru a Consiliului raional Telenești, la prelucrarea datelor cu caracter personal ale lui Marcel Smochin din data de 07.05.2021, ora 14:10:44.

În conformitate cu art. 18 Legea nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal „Orice persoană care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal efectuată ilegal sau căreia i-au fost încălcate drepturile şi interesele garantate de prezenta lege are dreptul de a sesiza instanţa de judecată pentru repararea prejudiciilor materiale şi morale”.

Potrivit art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. (2) Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Potrivit art.16 alin.(1) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

k) alte căi prevăzute de lege.

(2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sunt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Potrivit art.19 Codul civil, (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune”.

La caz, a fost stabilit faptul că prin Decizia nr.163 din 23.09.2022, Eșanu Vasile a fost găsit vinovat, fiind constatată încălcarea legii, totuși tragerea la răspundere contravențională nu a fost posibilă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În corespundere cu prevederile art. 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. (3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege. (4) Dacă legea nu prevede altfel simpla

constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

Prevederile art.2037 alin.(1) Cod civil stabilesc expres că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

În sensul celor invocate, Colegiul relevă că, apelantul, este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul compensației depinde şi de durata menținerii consecințelor vătămării. La fel, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se ia în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul.

Colegiul menționează că apelantul a prezentat instanței de judecată probe că prin acțiunile ilegale a pârâtului, acestuia i-au fost cauzate si suferințe psihice, care i-au afectat atât viața personală, dreptului la viață și la integritatea fizică și psihică, însă volumul compensației a fost stabilit corect de către instanța de fond, or Colegiul nu poate reține extrasele medicale cu privire la starea sănătății a apelantului, or nu s-a demonstrat cu certitudine că acestea au survenit anume în urma accesării datelor cu caracter personal ale lui Smochin Marcel de fostul angajat al Consiliului raional Telenești, d-l Eșanu Vasile.

În sensul alegației stabilite mai sus, Colegiul Civil va reține că cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28.05.2002, Selmouni v. Franța 28.07.1999).

Or, suma de 3 000,00 lei încasată prin hotărârea judecătoriei Orhei sediul Telenești, din 21 mai 2024 din contul intimatului Eșanu Vasile este un corectă în raport cu criteriul echității și disproporționată suferințelor suportate de către Smochin Marcel, or mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate.

Colegiul Civil va reține argumentarea instanței de fond referitor la faptul că potrivit deciziei nr. 163 din 23 septembrie 2022 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Carater Personal, Eșanu Vasile a fost implicat direct în procesul de prelucrare automatizată a datelor cu caracter personal, iar pretenția reclamantului Smochin Marcel îndreptată împotriva Consiliului Raional Telenești este înaintată neîntemeiat.

După cum s-a menționat, cel care acționează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege , și prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

La caz, a fost stabilit cu certitudine că prin Decizia nr.163 din 23.09.2022 emisă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) s-a constatat încălcarea prevederilor art.4 alin. 1 lit. a, b și art. 5 alin. (1) Legea nr. 133/2011 de către utilizatorul autorizat Vasile Eșanu, iar pe cale de consecință apelantul este în drept să solicite despăgubiri în temeiul art. 18 din Legea citată de la Eșanu Vasile și nu de la Consiliul Raional Telenești.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de apelant sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Cererea de apel declarată de avocatul Fediuc Valentin, în interesul lui Smochin Marcel se respinge.

Se menține hotărârea judecătoriei Orhei sediul Telenești, din 21 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Smochin Marcel către Eșanu Vasile și Consiliul Raional Telenești, cu privire la încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a încălcării dreptului la protecția datelor cu caracter personal, repararea prejudiciului material și moral

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecătorii: Stanislav Grosu Natalia Costaș